

Zvěř

Při přikrmování zvěře ve volné přírodě či v oborách, je vhodné dodržovat určité zásady. Zde je hlavním pravidlem kontaktovat mysliveckého hospodáře a krmit až po domluvě s ním. Nevhodné krmivo způsobuje zvířatům zdravotní potíže nebo i úhyn, může také přispět k devastaci lesních porostů. Myslivci zvěř v zimě sami přikrmují a jen oni mají nejlepší přehled, co, kdy a v jakém množství je potřeba do krmelců doplnit. Přikrmovat by se mělo stále stejnými krmivy, protože mikroflóra žaludku zvěře je na změnu velice citlivá. Zvěř začínáme přikrmovat dle počasí a místních podmínek, které se mohou každoročně měnit. Bývá to často již začátkem podzimu, kdy zvěř začíná nabírat tukové zásoby na zimu. Základ tvoří seno ideálně umístěné v krmelci pod stříškou. Dále sušené větvičky ze stromů a byliny (vrba, ovocné stromy, maliníky). Z jadrných krmiv čerstvé rozdrcené žaludy, kaštany (pozor u dančí zvěře, pro které mohou být ve velkém množství velmi škodlivé!) a bukvice rozprostřeme na zem, kde vydrží déle čerstvé. Z obilovin je nejvhodnější oves, ostatní druhy mohou způsobit nadýmání. Nikdy nepodáváme samotnou pšenici! Z ovoce a zeleniny má ráda téměř vše, nabídnout můžeme mrkev, řepu, jablka, hrušky – ale vše s mírou a spíše v menších dávkách a častěji. Můžeme je pohodit na zem, kde si ji zvěř najde. Pro pečivo platí prakticky to samé jako u ovoce – v malém množství. Velmi důležité je pro zvěř podávání kamenné soli pro hospodářská zvířata. Nikdy nezkrmujeme zbytky jídel z kuchyně či plesnivé a zkažené potraviny! Nikdy nekrmte zvěř, pokud je to zakázáno!

Zajíci, veverky a další návštěvníci krmítek

Zajíci se na krmelcích příliš neobjevují, ale žijí jednotlivě, a tak je můžeme přikrmovat na několika místech v remízcích či na okrajích luk a polních cest, kam předkládáme seno, řepu, mrkev, jablka či větvičky ovocných stromů nebo jehličnanů. Veverkám můžeme vyrobit či koupit speciální krmítko s vyklápěcím víkem, které si veverka nadzvedne hlavou a krmivo tak nevyzobou ptáci. Ačkoliv nejen samy veverky často na ptačích krmítkách hodují. I šikovní bažant si na prostorné krmítko vylétne nebo na něm v pozdních hodinách hodují také myši.

Tento leták byl vydán Ekoporadnou Tišnovsko za podpory města Tišnova.

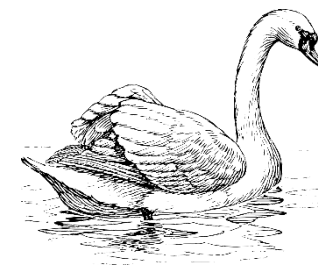

Ekoporadna Tišnovsko

Email: ekoporadna@tisnovsko.eu

Web: <http://tisnovsko.eu>

město
TIŠNOV

Kapesní minimum

Přikrmování zvířat v zimě

První mrazíky a sněhová pokrývka znesnadňuje volně žijící zvěři a ptákům přístup k potravě. Nabídka potravy se v zimních měsících snižuje a zvířata musí vynaložit mnohem více energie a času při hledání. Mnohým z nich velmi pomůže přikrmování, ovšem podáváním nevhodné potravy lze zvířatům také velmi ublížit. Pro mnohé z nás se krmení zvěře či vodních ptáků v zimě stává každoroční tradicí. Rádi je pozorujeme, určujeme druhy, máme pocit dobrého skutku a správného příkladu dětem. Dělejme to ovšem tak, abychom jim, byť v dobrém úmyslu, neublížovali.

Ptáci

Zima je velmi rizikové období, zvláště pro menší pěvce, kteří mají větší poměr tělesného povrchu vzhledem ke své váze a rychleji tak ztrácejí teplo. Dostatek energie k udržení tělesné teploty pro přežití v mrazivé noci vyžaduje celodenní shánění potravy, což znesnadňuje zejména souvislá sněhová pokrývka. Ptáci se zahřívají načepýřením peří, které mezi sebou vytváří vzduchové komůrky a slouží jako izolace, do peří také schovávají neopeřený zobák a nohy. Některé druhy nocují ve

skupinkách namačkaní těsně na sebe a šetří tak energii a teplo. Vodní ptáci přečkávají mrazy díky hustému opeření a silné tukové vrstvě na břiše. Nohy mají díky zvláštnímu prokrvení schopnost udržovat nízkou teplotu, a tak nepociťují chlad při stání na ledě či ve studené vodě.

Krmení drobných pěvců na krmítkách

Překonat zimní období pomáhá ptákům zejména tuková vrstva, kterou si vytvářejí celé léto a podzim, ale v průběhu zimy tyto zásoby potřebují doplňovat. S příkrmováním na krmítkách začínáme od listopadu a pokračujeme obvykle do konce března. Pokud si ptáci na krmítko zvyknou, je dobré jim nabízet potravu pravidelně a v podobném množství. Často shánějí potravu v odpoledních hodinách, aby nabrali energii pro nastávající noc, a pokud v krmítku nic nenajdou, mohou mít problém si nějakou v pozdním čase najít. Pokud máme krmítko na zahradě, je vhodné, aby byla potrava chráněna stříškou. Krmítko umístíme na přehledném místě několik metrů od nejbližších stromů a keřů (kvůli číhajícím predátorům) a alespoň 1,5 m nad zemí. Krmítko na strom pověsíme na silnější větev aspoň 2 m od kmene (ne přímo na kmen), abychom opět znemožnili napadení predátorem. Krmítko můžeme umístit také na balkon nebo okenní parapet, ale

v tomto případě musíme dbát na bezpečnost ptáků – skleněné plochy představují pro ptáky nebezpečí. Náraz do okna jim můžete způsobit vážné zranění nebo smrt (lepší je umístit krmítko přímo u okna, než několik metrů před něj nebo okno polepit UV nálepkami). Důležité je i pravidelné čištění krmítka od trusu a zbytků potravy, po sezoně jej vydesinfikujeme, aby nedocházelo k přenosu nemocí (např. trichomonázy).

Co nabídnout do krmítka?

Čím pestřejší potravu nabídneme, tím více druhů můžeme na svém krmítku pozorovat. Naším zimujícím ptákům nabízíme rostlinnou potravu. Nejzákladnějším a nejoblíbenějším krmivem je slunečnice. Můžeme podávat oves, proso, luštěniny i kukuřici. Mnoho ptáků má velmi rádo bobule jeřabin, černého bezu, ptačího bobu. Pochutnají si na jablkách nebo hruškách, které můžete napíchnout na větvičky či do speciálních držátek nebo je jednoduše při sklizni necháme na stromech. Přilepšit jim můžeme ořechy nebo lojovými koulemi (ideálně doma vyrobené bez sítky, do které se mohou ptáci zamotat a zůstává po nich odpad v přírodě) či strouhanou mrkví, vařenými nesolenými bramborami, ovesnými vločkami či vařenou rýží. Rozhodně nepodáváme zbytky lidského jídla, slané, kořeněné, masné či spálené jídlo.

Krmení vodních ptáků

Pro vodní ptáky je přirozené se v zimních měsících soustředit do větších skupin na místech, kde vodní hladina nezamrzá. I druhy, které jsou při hnízdění poměrně teritoriální, jsou na těchto místech tolerantnější vůči cizím příslušníkům svého druhu.

Koncentrace velkého množství ptáků na jednom místě má i svá rizika, jako například znečištění vody nesněženou potravou, šíření nemocí a překrmení ptáků, kteří jsou snadnější kořistí predátorů. Krmení na stojatých vodách, které zamrzají, mohou ve výjimečných případech způsobit přimrznutí ptáka k ledu (např. labutí).

Pečivo – ano či ne?

Pečivo je asi nejrozšířenějším krmivem pro vodní ptáky. Je snadným zdrojem energie, ale postrádá vitamíny, minerály a stopové prvky. Problémem je, že je ptákům v zimě podáváno ve velkém množství, které může škodit zejména u mladých jedinců příkrmovaných i mimo zimu v době hnízdění. Nedostatek důležitých látek způsobuje růstové problémy a deformace, které mohou mít za následek, že ptáci nemohou létat. Pečivo by nemělo být čerstvé, ale ani příliš staré a tvrdé, mělo by být nalámáno na malé kousky tak, aby je ptáci bez potíží polkli a neporanilo jim jícen. Rozhodně nepodáváme pečivo plesnivé, solené či sladké. Protože bývá vodní ptactvo pečivem často překrmováno, pokud tedy můžeme, nabídneme jim raději něco jiného – obiloviny (pšenice, žito, oves), které vysypeme na břeh, stejně tak i čerstvý nebo rozmražený hrách, kukuřici či cizrnu. Můžeme donést i nakrájené zelí, mrkev, salát, zeleninové slupky, zbytky košťálů. Dále můžeme podat i vařené brambory nebo těstoviny uvařené v neosolené vodě. Ptákům nepatří zbytky z kuchyně, kořeněné, sladké či plesnivé potraviny – zkrátka nekrmit odpadem z domácnosti. Dnes jsou k sehnání i speciální granulované směsi pro vodní ptáky.